

Химия және химиялық
технология факультеті

Факультет химии и
химической технологии

БАЯНДАМА ТЕЗИСТЕРІ ТЕЗИСЫ ДОКЛАДОВ

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясы
Алматы, Қазақстан, 2015 жыл, 14-15 сәуір

Международная научная конференция
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 14-15 апреля 2015 года

International Scientific Conference of
Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 14-15, 2015

Rafikova K.S., Batyrov M.G. IONIC LIQUID BASED RUTHENIUM COMPLEXES AS GREEN CATALYSTS	50
Муратова Г., Салихова А., Самадун А. ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НЕФТЯНЫЕ СОРБЕНТЫ НА ОСНОВЕ ОТХОДОВ ПЕРЕРАБОТКИ РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ	51
Нургазина А.К., Қасымхан Ш., Серимбетова Ф. ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ РАСТИТЕЛЬНЫХ СОРБЕНТОВ В ЛОКАЛЬНОЙ ОЧИСТКЕ СТОЧНЫХ ВОД	52
Амангелдиева С, Азимханова А. УТИЛИЗАЦИЯ НЕФТЕСОДЕРЖАЩИХ ОТХОДОВ НА МЕСТОРОЖДЕНИИ КУМКОЛЬ С ПРИМЕНЕНИЕМ СОЛНЕЧНОЙ ЭНЕРГИИ	53
Сабитова И. Ж. КОКСОХИМИЯЛЫҚ ШАЙЫРДАН ДИЗЕЛЬ ОТЫНЫН АЛУ	54
Темирбек Д., Рысбаева С., Казанбеков А. ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ НА ОСНОВЕ ВОЗОБНОВЛЯЕМОГО РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ И ОРГАНИЧЕСКИХ ОТХОДОВ	55
Базилина Г.А. ПРЕВРАЩЕНИЕ АЛКАНОВ $C_3 - C_4$ НА ЦЕОЛИТСОДЕРЖАЩИХ КАТАЛИЗАТОРАХ	56
Сейсембекова А. Б., Мұқталы Д. ДИЗЕЛЬ ОТЫНЫ ҚҰРАМЫНДАҒЫ КҮКІРТ МӨЛШЕРІН ОЗОН ҚАТЫСЫНДА АЗАЙТУ	57
Мырзагалиева А, Әндіжанова Т. ГИДРОТАЗАЛАУ ПРОЦЕСІНЕ ҚОЛДАНЫЛАТЫН КАТАЛИЗАТОРДЫ ДАЙЫНДАУҒА УЛЬТРАДЫБЫСТЫҢ ӘСЕРІ	58

2 - СЕКЦИЯ

ТАБИҒИ ҚОСЫЛЫСТАРДЫҢ ЖӘНЕ НӘЗІК ОРГАНИКАЛЫҚ СИНТЕЗДІҢ ХИМИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯСЫ	59
ХИМИЧЕСКАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ПРИРОДНЫХ СОЕДИНЕНИЙ И ТОНКОГО ОРГАНИЧЕСКОГО СИНТЕЗА	

Айтуарова А.Ш. ОПТИМИЗАЦИЯ ВЫДЕЛЕНИЯ КОМПЛЕКСА БАВ ИЗ ОБЛЕПИХИ КРУШИНОВИДНОЙ (<i>HIPPÓRNAË RHAMNOÍDES</i>)	60
Алжанбаева А.М. РАУҒАШТЫҢ (<i>R.TATARICUM, R. WITTROCKII LUNDSTR</i>) ЕКІ ТҮРІН ЗЕРТТЕУ	61
Аманкулова Д.Е., Мақсұтбек Г., Сейтимова Г.А. <i>CLIMACOPTERA</i> ӨСІМДІГІ ТҮРЛЕРІН САЛЫСТЫРМАЛЫ САНДЫҚ ЖӘНЕ САПАЛЫҚ САРАПТАУ	62
Апрелбекқызы Р., Зайкова А.Г., Жумагазиева Ш. БИОЛОГИЧЕСКАЯ АКТИВНОСТЬ УСЛОВНОГО ФИТОПРЕПАРАТА, ПОЛУЧЕННОГО ИЗ НАДЗЕМНОЙ ЧАСТИ ЩАВЕЛЯ КОНСКОГО (<i>RUMEX CONFERTUS WILD.</i>)	63
Бажаканова С.К. СИНТЕЗ СУЛЬФОКИСЛОТ ОКСИАНТРАХИНОНОВ	64

CLIMACOPTERA ӨСІМДІГІ ТҮРЛЕРІН САЛЫСТЫРМАЛЫ САНДЫҚ ЖӘНЕ САПАЛЫҚ САРАПТАУ

Аманкулова Д.Е., Мақсұтбек Г., Сейтимова Г.А.

Ғылыми жетекшісі: х.ғ.к. доц. Есқалиева Б.Қ.

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті

amankulova.dynara@mail.ru

Фармацевтика және медицинаның басты мақсаттарының бірі- Республиканың шетелдік препараттардан тәуелділігін неғұрлым азайту. Қойылған тапсырманы шешу үшін отандық шикізатымызды және ғылыми-техникалық потенциалымызды қолдануымыз қажет.

Қазақстан флорасында дәрілік өсімдіктердің көп кездесетіндігі белгілі. Сол себепті соңғы жылдары Қазақстан Республикасының тұзды аймақтарында өсетін, экстремалды жағдайларға бейімделген өсімдіктерді зерттеу кең өріс алуда. Осындай зерттеуді қажет ететін өсімдіктердің бірі- *Chenopodiaceae* (Алабұта) тұқымдасына жататын *Climacoptera* өсімдігі. *Climacoptera* туысы 23 түрге бөлінеді, оның Қазақстанда 14 түрі кездеседі.

Зерттеу нысаны- *Climacoptera* туысының 2013 жылы ОҚО жиналған *Climacoptera obtusifolia*, *Climacoptera lanata*, *Climacoptera affinis* түрлерінің жер үсті бөлігі.

Зерттеу мақсаты- биологиялық белсенді заттардың негізгі кластарының сандық және сапалық құрамын анықтау.

Зерттеудің қорытындысы бойынша келесі мәліметтер алынды:

C.obtusifolia ылғалдылығы-5,07%, күлділігі– 18,27%, экстрактивті заттар - 41,23%, тері илегіш заттар–4,17%, флавоноидтар - 0,55%, полисахаридтер- 1,28%, бос органикалық қышқылдар – 2,82%, сапониндер- 3,39%;

C.lanata ылғалдылығы -3,58%, күлділігі – 19,11%, экстрактивті заттар – 32,98%, тері илегіш заттар – 2,95%, флавоноидтар - 0,26%, полисахаридтер- 1,66%, бос органикалық қышқылдар – 4,13%, сапониндер- 3,89%;

C.affinis ылғалдылығы -8,27%, күлділігі – 6,20%, экстрактивті заттар – 41,85%, тері илегіш заттар – 1,65%, флавоноидтар – 1,78%, полисахаридтер- 0,63%, бос органикалық қышқылдар – 0,58%, сапониндер- 2,94%.

Сонымен қатар, газды хроматография- масс – спектрометриясы (GC/MS) әдісі арқылы өсімдіктен алынған гексан экстрактысының құрамы зерттелді. Нәтижесінде 14 заттың мөлшері анықталды: этанон-1, диметоксибензоамид, 2,4-дион-пентан, фенантрен, 1,1,1,5,7,7,7-гептаметил-3,3-битетрасилаксан, октадекаметилцикло силаксан, метилпиридин, нонадекан, гексозан, докозан, пентакозан, β-ситостерол, γ-ситостерол, эргостерол.

Кез-келген өсімдіктің құрамында минералды заттар кеңінен кездеседі. Олар макро- және микро- элементтер деп бөлінеді. Зерттелген өсімдіктердің құрамынан 4 макроэлемент (Ca, Na, K, Mg) және 6 микроэлемент (Cu, Zn, Cd, Fe, Ni, Mn) анықталды .